

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ
KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1143 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIII-815(3)“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP NR. TAP-19-866(2); TAIS NR. 19-8326(2))

2019-07-11 Nr. NV-2026

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas yra **uždrausti rūkyti daugiabučių namų balkonuose ir terasose, jeigu bent vienas namo gyventojas prieštarauja rūkymui; dengtose viešojo transporto stotelių vietose (paviljonuose); vaikų žaidimo aikštelėse bei tose vietose, kuriose teikiamos viešojo maitinimo paslaugos, aptarnaujant pirkėjus lauko sąlygomis (prie lauke esančių stalų, pavėsinėse, kituose lauko įrenginiuose), išskyrus rūkymui skirtose vietose; laisvalaikio praleidimo vietose lauke, kuriose vyksta sporto varžybos ar kiti renginiai.** Laikantis teisėkūros aiškumo ir efektyvumo principo ir atsižvelgiant į Vyriausybės 2015 m. vasario 4 d. pasitarime Teisingumo ministerijos pateiktas rekomendacijas, į kurias pasiūlyta atsižvelgti ir vadovautis rengiant Vyriausybės išvadas, formuluojant Vyriausybės nuomonę dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto turėtų būti aiškiai nurodyta kokioms Įstatymo projekto nuostatomis Vyriausybė pritaria ir kokioms nepitaria. Projekte nurodoma, kad Vyriausybė pritaria Įstatymo projekto tikslui, tačiau nepitaria Įstatymo projektui, šiame kontekste pažymėtina, jog Projekte Įstatymo projekto tikslas nurodomas apibendrintai. Šių aplinkybių visuma suponuoja tai, kad Vyriausybės nuomonė nėra aiški ir išgryninta. Taigi, jeigu Vyriausybė mano, kad Įstatymo projektas turi esminių trūkumų, Vyriausybė teikiamoje išvadoje Lietuvos Respublikos Seimui turėtų nurodyti, kad Įstatymo projektui nepitaria ir išdėstyti aiškius nepritarimo argumentus, arba

Įstatymo projektui iš esmės pritaria, tačiau siūlo jo nesvarstyti iki kol bus atlikti tam tikri veiksmai (pvz. atliktas poveikio vertinimas, parengti (pateikti) nauji teisės aktų projektai ar panašiai).

2. Sistemiskai vertinant Projekte siūlomą formuluotę „kontrolė nebūtų efektyvi“, manome, kad tokia formuluotė iš esmės gali būti taikoma itin dideliame spektrui šiuo metu galiojančių draudimų ir ribojimų, ir negali būti tinkamu argumentu nepritariant Įstatymo projektui. Tokiu atveju, Vyriausybė siekdama efektyvios kontrolės įgyvendinimo, turėtų siūlyti tobulinti siūlomą teisinį reglamentavimą taip, kad Įstatymo projektas ir jo kontrolė pasiektų Įstatymo projektu siekiamų rezultatų. Šiame kontekste aktualūs ir kiti Projekte nurodomi siūlomo teisinio reglamentavimo trūkumai (kitos galimos rūkymo vietos, įrodinėjimo sudėtingumas, tabako gaminių atribojimas, gyventojų prieštaravimo išreiškimas). Be kita ko, atkreipiame dėmesį į tai, kad šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta, jog Lietuvos Respublikoje rūkyti (vartoti tabako gaminius ir elektronines cigaretes) draudžiama transporto priemonių salonuose, jeigu juose yra asmenų iki 18 metų ir (ar) nėščių moterų, ir nebuvo gauta pastabų dėl šios ir kitų galiojančių normų kontrolės neefektyvumo derinant Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2019 m. gegužės 27 d. pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-815(3)“ projektą (TAIS Nr. 19-6569).

3. Nepritarimas Įstatymo projektui grindžiamas ir tuo, kad „filmuojant ir fotografuojant rūkantį asmenį būtų pažeista asmens teisė į privatumą“. Pastebėtina tai, kad įrodymų rinkimas ir jų vertinimas nėra šio Įstatymo projekto reguliavimo dalykas. Projekto rengėjams siūlome papildomai įvertinti, ar toks argumentas bus visais atvejais pagrįstas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, bendrosios ir specializuotos kompetencijos teismų formuojamą praktiką.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriaučiūnas